

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 7 Martie st. v.

Afară de telegrama din numărul nostru de Duminecă, nici o notiță n'am luat mai departe despre crisa din sinul opozițiunii maghiare moderate.

Era prea de puțină importanță, mai ales cum se înfățișa atunci crisa. Un membru, deși îl chiamă Desider Szilágyi, eșia din clubul opozițiunii moderate pentru motive, care cât ne privesc pe noi, nici astăzi nu le găsim de oareși-care importanță mai mare.

Diarele maghiare, poate fiindcă așa cerea tactica lor, încă până crisa era de tot parțială, până era redusă numai prelungă persoana lui Desider Szilágyi, au făcut sfară multă în țeară și în lume din deosebite puncte de vedere.

Se vede că aveau lipsă să scrie despre dînsul. Trebuia să-l scoată la iveală în oare-care fel, pentru-ca așezându-l, mîne-poi-mîne pe un fotoliu ministerial, să nu țină lumea, că au scos din întunec o nuliță.

Astăzi noi am fi fost și mai puțin dispuși să ne ocupăm de crisa din sinul opozițiunii moderate. Aveam multe cuvinte să nu ne mai ocupăm de ea, cu atât mai mult, cu cât însesi diarele maghiare au aflat de bine mai apoi a-i mai reduce importanța.

Afacerea însă capătă cu totul altă față, îndată-ce aflăm, că crisa nu se mai termuresce prelungă o persoană unică. Vorbă a început a se face, ba vin și sciri positive, că mai mulți membri de ai opozițiunii moderate au eșit din aceasta și că alții din stînga extremă vor să-i înlocuească.

Astfel stînd lucrul, fie sau nu fie crisa de vre-o importanță, merită și atențiunea noastră.

Se cere de tot puțină cunoscînță a caracterului politic al compatrioților nostri maghiari, pentru-ca să ne putem dice: că este ca și sigur, că crisa nu este provocată numai din impulsurile proprii ale indiviților cu rol într'însa. Este ordin mai înalt, ca în toate întreprinderile compatrioților maghiari, în urma unei premeditațiuni, și nu vom greși, dacă vom dice,

că cu consimțământul tuturor nuanțelor politice maghiare, dela stînga extremă până la extrema dreaptă.

Avem noi vre-un motiv să vorbim astfel?

Tocemai acum opoziționalul din stînga extremă, Otto Hermann a publicat o broșurică, în folosul „kultur-egyén”-ului din Cluj. După o scurtă motivare, pentru-ce numai acum și nu mai curînd, Otto Hermann publică în broșurică două epistole ale lui Kossuth din 1870. Epistolele se ocupă de pericolul românisirii Maghiarilor din Transilvania și de modul cum s'ar pute înlătura acest pericol. Toate diarele maghiare dela „Egyetértés”, „Ellenzék” până la „Pester Lloyd”, și „Nemzet”, folosesc ocaziunea spre a-și aduce cu multă devoțiune aminte de marele patriot, cel mai mare antagonist al dinastiei de pe tronul monarhiei Habsburgilor și regatului Ungariei.

Serbarea lui 15 Martie n. încă este discutată în diarele maghiare cu mult entuziasm și raporturile din diverse părți ale țerii ne spun cu multă naivitate, ca să nu ținăm îndrăzneală, că s'a cântat „Talpra magyar” și s'au rostit toate călduroase pentru marele patriot Kossuth.

Diarele, care erau indignate numai că s'a vorbit, că ar fi și oameni, care-și permit să poarte toate pentru monarhii, cari sînt în cele mai bune raporturi cu Monarchul nostru, aprobă, sau cel puțin nu se indignează, când aud că compatrioții maghiari au toastat pentru inamicul Monarchului nostru, pentru Kossuth.

Se vede că toate află că aceasta este în ordine. Deosebirea între dinsele este, că unele aprobă cu sgomot, altele tăcînd, preamărirea lui Kossuth.

Ceea-ce dovedește însă un ce, pe care Maghiarii se feresc să-l pronunțe: că ei nu sînt decît un partid cu nuanțe deosebite după rolurile, care se învoiesc fiecare nuanță să le iee asupra-și, spre a le reprezenta pe scena politică.

Eată dar' motivul, pentru care putem cu conștiință curată susține, că compatrioții maghiari lucră cu premeditațiune, conform căreia și rolurile de nuanță se

schimbă după trebuință și după împrejurări. Îndată-ce un individ nu mai corespunde pentru rolul ce-l are, i-se dă voie sau consiliu să-l schimbe, retrăgîndu-se și deschidînd locul altuia, despre care se presupune a fi mai dibaciu, mai energic și totodată mai gata spre servire decât antecesorul său.

Aceasta este metodică, după care bărbății politici ai compatrioților nostri știu face politică maghiară, în loc de politică ungurească.

Ghiczy a părăsit opozițiunea și a intrat în guvernul Deák-istilor, ca înainte mergător al lui Tisza, atunci și el opozițional. Nu va lua D. Szilágyi, *mutatis mutandis*, rolul de odinioară al lui Ghiczy? Ugron Gábor, dacă va eși din stînga extremă, se va mai opri undeva ori va merge tot înainte spre dreapta, până îl vor pune și pe el pe vre-un fotoliu ministerial?

Trebuie să recunoaștem, că compatrioții maghiari, dacă e vorba de interesele lor exclusive, sînt oameni foarte cuminte, că-și împart astfel rolurile. Ei în sus și în străinătate caută prin aceasta să se facă și se știu face „importanți”. „Importanța” aceasta o folosesc pentru-ca să obțină apoi mîna liberă față cu naționalitățile nemaghiare și să le exploateze pentru întărirea culturai lor exclusive, și exclusiv pentru întărirea naționalității lor.

Aici însă se începe și pentru noi Români importanța crisei de nuanțe sau de partid din sinul naționalității maghiare.

Schimbe-se, mute-se persoanele în partidul maghiar cum le va plăce, numai vieța publică în stat să înceteze odată de a mai fi numai monopolul unui grup de oameni, cari din întîmplare se numesc pe sine Maghiari.

Revistă politică.

Sibiu, 7 Martie st. v.

Cînd pe aci se se subscie în Constantinopol convenția turco-bulgară, principele Bulgariei se declară, că el nu se poate învoi la o limitare pe „cinci ani” a mandatului de guvernor-general. Aceasta a fost pentru diplomația europeană o sur-

prindere pe cât de neașteptată, pe atât de neplăcută. Și din Sofia se împărțese, că principele Alexandru e hotărît a persista prelungă excepțiunile sale în contra mărginirii la „cinci ani” a mandatului de guvernor în Rumelia-orientală. Toate avertisările puterilor au fost până acum zadarnice, și se dice chiar, că principele a chemat acasă pe ministrul Zanolov dînd se se înțeleagă, că el privesce negocierile de încheiate.

Cercurile diplomatice din Londra nu cred, că stagnarea, ce s'a ivit în negocierile asupra convenției turco-bulgare prin atitudinea principelui Bulgariei, să țină mult sau să fie chiar periculoasă. Incidentului întreg nu i-se dă mare importanță și se contează la aceea, că principele în propriul său interes și în interesul finalizării acestei afaceri se va abate dela excepțiunile ridicate în contra restrîngerii pe „cinci ani”. Lucrul nu stă însă tocmai așa de bine, precum se crede în Londra. Eată ce depeșă primesc din Filipopol „Journal de Débats”: Greutățile ce s'au ivit nu purced dela principele Alexandru, ci dela Rusia, care după-ce a acceptat odată numirea principelui de guvernor al Rumeliei-Orientale fără termin, s'a gândit deodată altminteala și a pretins o numire în înțelesul articolului 17 din tractatul de Berlin. Puterile persistă prelungă principele Alexandru ca să primească condițiunea Rusiei.

Din Canea se scrie, că de teama unei revoluțiuni, Mahomedanii părăsesc satele și caută asil în orașele întărite. Autoritățile otomane iau măsuri, ca să împedecă această mișcare; ele îndeamnă poporațiunea musulmană să stea în liniște, asigurînd-o că nu e nici un pericol. Consulii au primit instrucțiuni să nu asculte nici o deputațiune și să îndemne poporațiunea la ordine.

Toate dificultățile dintre comisarii francezi și chinezi în privința liniei de limitare s'au aplanat prin aceea, că guvernul chinez a desaprobat pe agenții sei alăturându-se vederilor franceze. La 16 l. c. s'au început din nou lucrările pentru limitarea granițelor.

Din Cairo se depeșează „Agenției Reuter”, că la propunerea lui Sir H. Drummond-Wolff cu privire la ocuparea Wady-Halfas-ului prin trupe egiptene, Mukhtar-Pașa a răspuns, că armata egipteană de present nici nu e destulă, spre a apăra granița în contra resculăților.

Foiața „Tribunei”.

Prietinel meu Vîntură-Țeară.

— Din novelele californiene ale lui Bret Harte. —

Mă plimbam așa fără de nici o treabă pe țărmulul sîmînat cu trifoiu al unui port din noua Britanie. Era Duminecă dimineața, — o dimineață în felul ei atât de liniștită și de plăcută, atât de străbătută de însemnarea zilei de a șaptea, ziua de odihnă, încât nici chiar clopotele, ale cărora sunete străbăteau dela o depărtare de jumătate de cias peste șesul sărat, nu cântau a chemare ori a poruncă, ba nici chiar a rugare de închinare lui Dumnezeu. Din contră ele păreau a striga din turnurile lor învăluite în nori, ca nisce apostafi:

„E mai bine a dormi decît a te închina; de aceea dormiți înainte, voi fiii Puritanilor! Dormiți în pace, voi diaconilor și voi căpeteniilor bisericesci. Lăsați, o lăsați să odihnească ear' picioarele atât de iuți, când e vorba de vre-o nelegiure, și mînilor, atât de însetate de aurul nelegiuitor, lăsați-le să odihnească și ele inactive pe culcuș. E mai bine a dormi decît a te închina!”

Și în adevăr, deși soarele se ridicase bînișor pe cer, giur împregiur părea totul cuprins

de somn. Stăpînit, în sfîrșit, de influența, pe care o avuseră asupra mea marea, cerul și atmosfera, mă culcau pe una din stîncile de pe coasta ce inclina spre mare. În fața mea se întindea marea Ocean-atlantic. Nu era nici el pe deplin deșteptat, ci se ridica mereu și se lăsa ear' greoiu în o ritmică dormitoare. O singură corabie nu se vedea pe tot orizontul. Nu-mi rămânea decît să mă întind pe jos și să mă perd privind în eterul nemărginit.

Deodată mă lovi un greu miros de tutun. Îmi întorsei capul spre partea, din care venia mirosul, și zării în dosul uneia dintre stîncile din apropiere un fum albăstriu ridicându-se în spirale spre cer.

Mă ridicai, mă ureai preste stîncă de granit ce era la mijloc și vădui sub mine un fel de peșteră, în care zăcea un om de făptură puternică, întins în toată tigna pe un culcuș așternut din mușchiu.

Era foarte sdrănțeros; era foarte nelăut; se vedea lămurit că se bălăbanesce cu acel prisos de păr, de unghii, de sudori, într'un cuvînt, cu netrebniciile, pe care societatea și cultura se ostenească a le suprima. Dar' mai presus de toate se vedea, că din toate celelalte lucruri trebuitoare omului nu prea avea mult. Era o haimana.

Cuprins de grabnica asprime, cu care obic-

nuim a-i grăi de rău pe care scot în persoana lor într'un fel nesuferit la iveală propriile noastre vicii, eram indignat până în adîncul inimii de lenevirea lui. O voi fi dat, se vede, aceasta în purtarea mea pe față, căci haimana se ridică pe jumătate, răspunse la privirea mea aspră printr'un gest de scusă și făcu o mișcare, ca și cînd ar fi voind să-și bată pipa de stîncă, pentru-ca să scuture cenușa din ea.

„Mă iartă, domnule, dacă aș fi știut, că mă aflu pe pămîntul Mariei Tale, m'aș fi culcat colo jos pe mal și mi-aș fi luat valurile de sare drept acoperitoare. Am făcut însă în această noapte afurisită un drum de opt ciasuri, fără-ca să fi luat o bucată în gura mea, și cu o slăbi-ciune atât de strașnică în stomach, — adevă după foamea ce am răbdut, — nu mi-am mai ținut sufletul în trup decît cu pușintelul tutun, pe care mi-l-a dat văduva Malony la răscruce. A fost în cias rău, cînd mi-am părăsit casa din Milwaukee, ca să mă duc la Boston, și dacă d-ta ai binevoi să-i stai puțin într'ajutor unui biet muritor, care a lăsat la Milwaukee nevasta cu șese copii, și să-l împrumuți cu douăzeci și cinci de cenți, până cînd va căpeta de lucru, Dumnezeu cel prea îndurat te va răsplăti cu prisos.”

Îmi adusei deodată aminte, că omul, ce se afla în fața mea, se bucurase ieri seară de

ospitalitatea bucătăriei în mica vilă ce aveam la depărtare de vre-o jumătate de cias. Îmi aduceam de asemenea aminte, că el mi-se prezentase drept un pescar ajuns la strîmtoare, care pentru un lucru de nimic a fost pedepsit de căpitanul corăbiei cu detragerea simbriei lui. Îmi spusese totodată, că are în satul vecin o nevastă bolnavă de otică și doi copii, dintre care unul cerșitoresc schilod pe stradele Bostonului. Îmi aduceam aminte, că aceste acușări aduse contra doamnei Fortuna au mișcat familia mea și bietul pescar încercat de nenorociri a fost ajutat cu haine, cu de ale mîncării și cu ceva bani mărunți. Bucatele și banii mărunți au dispărut, ear' hainele pe care le căpătase pentru nevastă-sa oticoasă, — unde erau aceste? — Le întrebuița drept perină de căpătău.

Îi pusei numai decît în vedere această faptă și-l învinovății de înșelătorie. Spre marea mea uimire el primi această învinovățire în toată liniștea, ba chiar cu oare-care mulțumire de sine.

„Apoi da, aveți toată dreptatea; să vedeți, domnul meu, — și el deveni familiar, — mai înainte de a-mi găsi de lucru, — și ceva de lucru mă ostenească eu să-mi aflu, — trebuie să mă mulțumesc cu comoditatea, în care mă aflu în clipa aceasta. Ah! Dumnezeu să ne ajute, dar' aici pe malul mării sînt rău văduți toți cei-ce nu se țin de mare.”

Din Bucovina.

Unele observări asupra reforme
Instrucțiunii publice în România.

Suceava, 13 Martie 1886.

Nu există astăzi nici un om cult, care s'ar încumeta să mai susțină, cumcă progresul în cultură s'ar pute ajunge și prin nise scoli reu organizate și susținute de legi, care își contrădie în fiecare moment și în cadrul cărora se poate fiecare mișca după placul seu, însă în detrimentul instrucției generale; tot atât de puțin ar pute susține cineva posibilitatea progresului fără de scoli din ramul economiei, al industriei, al comerului etc.

Progresul cel mare în științe, în invențiuni folositoare pe câmpul industriei, al comerului, al economiei, al strategiei militare, al administrațiunii, justiției și în fine și al bisericii în folosul statului — au a-l atribui toate țările civilizate numai și numai instrucțiunii propagate în scoli, începând dela cele inferioare și încetând cu cele mai superioare, fără care instrucțiune și cultură ori-ce progres este necugetabil.

Este adevărat, că în țările mai apusene situațiunea lor geografică și politică, vecinătatea lor cu alte țări culte, și prin urmare împregiurările mai favorabile în care se află, au fost motivele cele mai importante, cari au făcut, că ele mai de timpuriu au cugetat la efectele ce rezultă din cultura eșită din scoli bune, că ele au jertfit foarte mult pentru înființarea și susținerea unor scoli bune, precum și pentru formarea spiritului și asigurarea materială a corpului didactic. În împregiurări de felul acesta ele au avut timp a cugeta pacinic și îndemânatic la defectele scoalelor, la evitarea acestor defecte prin înlocuirea cu legi mai bune și mai practice, la sistemizarea a tot felul de institute de cultură și de creștere, din cari cu timpul au rezultat fructele lor mai mănoase și cari apoi au produs bărbați ingenioși, curagioși, întreprindători și admirați și respectați de toată lumea. Prin urmare tot atât de respectate sunt și statele, cari au știut a produce astfel de bărbați.

Trecând la țările situate mai spre răsărit, vedem, că cu cât sunt ele mai aproape de Islam, cu atâta sunt mai înapoiate în cultură. Căusele sunt, că precând Occidentul avea în contra amenințărilor barbare ale Orientului un scut neinvizibil în provinciile și în popoarele imediat învecinate cu barbarii și se putea astfel mișca mai liniștit grijind de cultură și progres, provinciile maghiere cu Islamul erau necesitate să cugete mai întâiu la scăparea vieții fizice și la mijloacele materiale de susținere. La aceste țări nefericite se numără și biata Românie, care dacă încă n'are scoli, institute și corp didactic conform trebuințelor timpului present și dacă încă n'a ajuns la progresul, la care au ajuns alte țări, nu este de condamnat, ci mai mult de compătim. Ușor ar pute obiecta cineva, că timpurile amenințătoare au trecut de mult, și de atunci până acum România, dacă ar fi voit, ar fi putut face progrese imense. La aceasta replicăm, că până-ce nu este cineva în casa sa domn independent, până atunci trebuie să urmeze acelaia, dela care atîrnă și că prin urmare până-ce România a fost supusă Turciei, n'a putut să fie stăpână pe sine, chiar pe pământul seu propriu și că, dacă mai apoi lipsiau oardele barbare turcesci și tătăresci, în locul lor, prin Turci, au aflat intrare în țeară Fanarioții, cari au spoliat-o

Îndrăsnii a-l face atent, că un bărbat sdra-vén ca dînsul dela Boston până la Milwaukee tot 'și-ar fi putut găsi undeva de lucru.

„Apoi da, însă, se vede d-ta, am căpătat trecere liberă pe un tren de povară și așa nu m'am oprit în drum. Credeam, că aici mai spre răsărit tot voiu găsi ceva de lucru“.

„Te pricepi d-ta la vre-o meserie?“

„Vre-o meserie, mă întrebi? Sînt cărmidar, și numai bunul Dumneșeu scie, câte și mai câte cărmăniți au trecut la Milwaukee prin mâinile mele. Dar' cu anevoie se va fi găsind un al doilea, care să se priceapă atât de bine ca mine la treaba aceasta“.

Ei bine! eu sciam hotărît, că la vre-o cinci-deci de miluri de giur împregiur nu se afla nici o cărmănidărie, și nicăiri nu erau spre a găsi și vre-una cu mai puține prospecte 'ca pe această peninsulă năsiposă, unde numai câțiva oameni mai bogați aveau locuințele lor de vară. Admiram cu toate aceste îndrăzneala acestui vagabond, care trebuia să fie despre această faptă tot atât de bine informat ca mine.

Dar' eu îi dăsei: „Pentru o di două pot să-ți dau și eu de lucru“, apoi îl invitai să strîngă hainele nevastei sale bolnave și trecui cu el peste câmp înspre vila mea.

(Va urma.)

nu numai de cele materiale, dar' chiar și de cele imobile, precum a fost închinarea celor mai avute mănăstiri pe la locuri situate în țări străine; ba au cercat a o spolia chiar de limbă și de datinele ei naționale în traiul deobște în biserică și în școală. România era în o stare mai rea decît profetul, care plîngea dîcînd, că nu-i este iertat a cânta cîntare proprie pe pămînt străin; căci ei nici pe pămîntul propriu nu-i era posibilă dezvoltarea națională și progresul în cultură.

Cu toate împregiurările nefavorabile politice, naționale și bisericesci, România totdeauna a cautat să afle un remediu, spre a pute scăpa de starea anormală, în care se afla încetușată. Începutul cel mai marcant s'a făcut în anul 1864, când adevărat s'a creat o lege în privința reformei instrucțiunii publice. Cu părere de rău însă trebuie să mărturisim, precum a mărturisit-o și autorul acestei legi, că ea s'a făcut în pripă, într'un timp, când, deși intențiunile erau foarte bune, nu se putea cugeta mult la toate părțile ei, cari ca verigile unui lanț trebuiau să se împreune spre a forma o totalitate unitară. Prelungă această trebură considerat, că mulți dintre factorii, cari au cooperat la compunerea legii amintite, trebuie să fi fost nise bărbați din statul pedagogic, căroră le-a plăcut mai bine a ave o lege, în ale cărei cadre să se poată mișca mai comod, cu mai puțină osteneală și fără un pic de responsabilitate, precum o demonștră însăși legea. În scurt dîs, legea din 1864 relativă la instrucțiunea publică pentru România, este atât de defectuoasă atât de ne completă, contradicțioară și desavăgioasă pentru particulari și pentru stat, încât numai lege de cultură și progres nu se poate numi.

Scăderile legii acesteia sînt pipăibile, trebuințele și împregiurările României sînt altele, poziția ei politică de acuma reclamă neamănil înaintare și pe câmpul învățămîntului în toate ramurile lui, dacă voiesce a rămîne în concertul statelor civilizate și a-și împlini misiunea sa ca bulevardul politic la pragul Orientului. Acestea recunoscîndu-se de mult, mulți miniștri de instrucțiune și culte în România au fost pregătiți reforme radicale în instrucțiunea publică, dară nici unuia nu 'i-a succed a rumpe cu trecutul întunec și a trece pe calea luminoasă.

Rolul acesta seamănă că a fost rezervat de împregiurări dlui D. Sturza, actualului ministru de culte și de instrucțiune publică în România. Și cumcă dl D. Sturza are toate însușirile trebuincioase pentru această misiune grea și importantă, dovedesc proiectul seu de lege relativ la instrucțiunea publică, precum și punerea de motive pentru reforma totală a ei, deoare-ce acest proiect după părerea noastră, reprezintă o lucrare foarte serioasă și importantă din toate punctele de vedere.

Autorul lucrării acesteia desvultă în proiect o deosebită exactitate, serioșitate și consecuență logică, o perseveranță și o cunoștință vastă pe câmpul instrucțiunii tuturor țărilor civilizate, nu ne mirăm deci, dacă președintele consiliului de miniștri în scopul realizării acestei reforme a declarat solidar tot cabinetul seu.

Și eu tot dreptul!

Căci dacă va succede reforma învățămîntului și ridicarea lui, precum și a prestigiului profesorilor la nivelul cerat al timpului present, numele autorului legii și al cabinetului întreg va ocupa o pagină de cea mai mare importanță nu numai în istoria patriei, dar' și în a civilizațiunii. (Va urma.)

Correspondențe particulare

ale „Tribunei“.

Cluj, 16 Martie n. 1886.

(Serbarea zilei de 15 Martie.) Ziua de 15 Martie și aici s'a serbat decătră „patrioții“ noștri. În piață s'au adunat la 10 oare toți cari n'au de lucru. Aici ne-a delectat iuristul Greskovics declamând poesia strămoșului seu „Petrovics“ (Petőfi) „Talpra magyar“. Fiind di de mărturie (fîrg de săptămână) și fiind mai mulți opincari români în piață cu bucate și alte obiecte de vîndut, cari nu pricep de loc limba statului și auzindu-l pe Greskovics strigînd „Talpra magyar“, întreba unul de altul, că pentru-ce dîce domnișorul acela s'o iee Ungurii la fugă, să arete adevărat talpa sau călcăiul, fiind acesta proverb la Români! După el a urmat Stupjar, Maghiar, ai cărui strămoși au venit din Flondria. Ironia sorții 'și-a jucat rolul cu el de minune. A lădat libertatea, frățietatea și egalitatea maghiară, în brațele cărora el s'er-manul așa a fost de doicălit, încât 'și-a pierdut toate simțemintele și simțirile și a perit de tot pentru neamul seu!

După această vorbire au cîntat un „Hazzdnak rendületlenül“ cor compus din Ovrei și Armeni. De aci cu „Kossuth Lajos azt izente“ au pornit la cimitir strigînd „Éljen Kossuth Lajos a kormányzó!“ În cimitir Inceze Bela a ținut o vorbire la mormîntul lui Csikmadéfalvi Tamas András,

general de honveđi în 1848. Acestuia mulțimea, uitînd că e mort, încă 'i-a strigat un „Éljen!“ De aci earăși înapoi cu „Kossuth Lajos azt izente“ și „Éljen Kossuth a kormányzó!“

Entusiasm puțin și fătărit, ca și acelaia ce scia, că face o faptă neiertată! Dintre universitari încă erau unii, cari priviau la cei-ce se produceau zimbînd! Publicul se distrage ca la privirea unei comedii.

Diarele maghiare din loc însă după datina lor s'au întrecut în descrierea imnurilor de laudă. „K. Közlöny“ precum se vede 'și-a pregătit înainte imnul seu, însă s'a păcălit, căci laudă foarte pe contele Teleki pentru declamațiunea sa. Acesta împedecat fiind prin morb nici nu s'a prezentat la „petrecere!“ Așa pătesce acela, care scrie precum ar dori el să se întemple lucrurile și nu așa precum se întemplant!

Și acum fie-mi permis a pune o întrebare „patrioților“ din Cluj. Noi scim ce însemnează a serba ziua de 15 Martie, scim și aceea, că ce voiesc și doresc aceea, cari o s'erbează, aceea însă nu scim, că ce însemnează „Éljen Kossuth Lajos a kormányzó!“? Și nu scim, că acest Kossuth al cui guvernator este de present? Să ni se spună și nouă, ca să nu fim nepatrioți în respectul acesta! Opincarul.

De lîngă cetatea lui Gel, în Martie 1886.

Joi în 4 Martie a. c. am fost martorul unei petreceri populare arangiate în folosul scoalei române din Gelou, din partea dlui Ioan Pop, paroch și directorul scoalei, și de învățătorii Ilariu Coltor și Filip Pervu. Cu o viață plăcere vin a aduce la cunoștința onor. public cetitor rezultatul moral și material al acestei petreceri populare.

Era la 7 oare seara, când intrînd în sala cea spațioasă a scoalei române din Gelou, musica ne primi cu marșul lui Mihai Viteazul. Sala era frumos decorată cu frunză verde de brad, mai multe steaguri naționale și tablouri, precum tabloul lui Andrei Murășanu, Mihai Viteazul etc. În curînd se umplu sala de public fără deosebire de naționalitate. Toți așteptau fără paciență începerea serbării. Deodată intră în sală corul scolarilor români compus din copii și copile și a cîntat „Cîntul gîntei latine“, după acesta scolarul Ioan Maier, un băiat de 9—10 ani, a declamat poesia de I. Vulcan „Neamul românesc.“ Apoi corul a cîntat „Inelul pierdut“ după acesta o copilă Pelagia Groza în etate de 9—10 ani a declamat „Doina“ de A. Pan. A mai declamat scolarul Ioan Sfirlea „Promisiunea unui bun scolar“ de V. Bumbac. „Cîntul scolarilor“ declamat de Iosif Sfirlea, scolar. „Grele timpuri ne-au ajuns“, poesie de I. Bădescu, declamată de Mihail Marian, scolar.

Între aceste corul a cîntat: „Trecerea Dunării“, „Mult e dulce și frumoasă limba ce-o vorbim“, „Tudor Vladimirescu.“

Toate aceste au fost foarte bine executate. Publicul toate le-a aplaudat. Multe au trebuit să le repețească. Îi salta omului inima de bucurie vîdînd întrecîndu-se pruncii și pruncele în cîntări și declamațiuni. Onoare lor! onoare conducătorilor lor, bravului paroch și bravilor învățători!

Scoala aceasta este la înălțimea misiunii sale. E susținută cu multă jertfă din partea popoului, care plătesce 2 învățători din repartițiune, neavînd alte isvoare de venit. Ven. cons. din Blaj concurge cu 50 fl. din fondul scolastic arhidieceșan pentru remunerarea fiecei curatorului primar Ioan Micheș, care instruesce copilele de scoală în lucrul de mînă femeiesc. Această copilă încă își face datorița, precum m'am convins, pe deplin.

Mult am cugetat, că ce rezultate frumoase ar fi în stare să arete această scoală pompoasă și corespunderă legii într'u toate sub un guvern părintesc, care ar jertfi numai a treia parte pentru această scoală, din ceea-ce jertfesc pentru scoala de stat din Gelou, susținută singur pentru câteva familii maghiare!

Dar' să nu ne conturbăm! După finea producțiunilor scolarilor și scolaritelor, musica intonă marșul lui Mihai Viteazul și intrară în sală 12 tineri români în frunte cu vîtavul lor dl învățător Filip Pervu, îmbrăcați în costum călușeresc jucînd „Călușerul“ și „Bătuta“ cu multă precisiune. Aplaușele și strigătele de „să trăiască“ nu mai voiau să înceteze. Bravii voinici de munte au trebuit să înceapă a doua oară aceste jocuri româneschi! Mărturisesc, că am vîdut de multe-ori jucându-se aceste jocuri de tinerii români universitari din Cluj, însă așa jucate, nu le-am vîdut nici odată! Se pare că jocurile aceste sînt anume pentru poporul țeran, care singur scie să le de caracterul lor popular. Se poate că și alegerea persoanelor a contribuit mult, căci erau nise juni înalți ca bradul în munte, întru adevăr voinici de munte! Acum m'am convins, că aceste jocuri numai de „voinici“ jucate își au efectul lor.

După-ce s'au produs în sala cea mare, unde era inteligența adunată, s'au dus în sala cea de mijloc, unde era poporul adunat. Aici îi era omului mai mare dragul, cum priviau și se delectau părinții și mamele la fiii lor „călușerii“, la descăntecele lor. Aici „călușerii“ au jucat cu fetele de scoală „Ardeleana“ și „Hora“, cari jocuri aa trebuit să le joace și înaintea inteligenței și frumșeta cărora a silit pe multe doamne presente a merge în „Hora“ cu „călușerii“ popoului! O adevărată sîrbătoare națională!

Acesta este rezultatul moral al petrecerii din Gelou. Prețuirea scoalelor populare cu limba de propunere română și încrederea în puterile noastre, căci unirea și mîndria națională toate le pot învinge! Înaintea poporului român din Gelou! Arată-te demn de memoria străbunilor tei, și Dău te va ajuta!

Resultatul material încă a fost îmbucurător, căci din această petrecere preste 40 fl. s'au adaus la venitele scoalei.

Oaspeți, cărora le sîntem datori cu recunoștință, au fost din Gelou: familia Rosenberger Bernát. O familiă lătită în Gelou și cu multă bunăvoință cătră scoala din Gelou! familia Hanko Antal, Betegh Márton, Bocz István vice-petor, Péchi László, not., Fintha Endre, Somkereké Gustáv, Dr. Sigmond József, și alte familii.

După „călușer“ prea stim. doamnă Rosalia Popu, soția d-lui jude procesual Nicolau Popu a chemat la measa sa ospitală mai bine de 20 persoane, domni și doamne, fără deosebire de naționalitate, unde petrecerea și discursurile asupra producțiunilor scolarilor și călușerilor și voia cea bună împreună cu cina cea gustoasă, ne-au ținut până tîrziu!

Dela Cluj am avut onoare a vedea pe adevăratul Român Ladislau Vajda, pe dl Basiliu Podoba și câțiva universitari.

Alți domni dela Cluj n'au fost, poate pentru-că balul din Cluj numai cu câteva zile fusese mai nainte. Oferte benevole însă au trimis, ce comitetul la timpul seu le va publica.

Oaspeții din Cluj mai toți au fost incuirtați la mult onor. domn paroch și director scol., unde au fost primiți cu o rară bunăvoință. Jocul a ținut până la ziua. Dimineața bravii „călușeri“ au trebuit să meargă să joace înaintea contesei Eszterházi Kálmán, care împedecată fiind, n'a putut lua parte la aceste petreceri și care anume 'i-a poftit să meargă, auzind despre producțiunea lor!

Așa își petrec Românașii noștri!

Un oaspe.

Serbarea în folosul Ateneului.

Despre serbarea în folosul Ateneului din București, „Epoca“ aduce următorul raport:

Una din cele mai frumoase și mai strălucite sîrbători, ce s'au putut vedea în Capitala noastră, este fără îndoială serbarea ce s'a dat aseară pentru Ateneu, în sala teatrului național.

La opt ciasuri parterul și logeile sînt pline de lume. În încăperea feerică luminată, când stai să privești în giuru-ți, ochii 'ți-se rătăcesc uimiți și te dor de atîta splendoare.

La opt oare și jumătate se ridică perdeaua. Sala se umple de întunec, ear' pe scenă, într'un val de lumină scilpitoare se arată măiastra intrupare a frumosului tablou „Vîrful cu dor“.

Păstorul A. Florescu pe vîrful muntelui, stă încerenit de farmecul unui vis amător și minunat; în preajma lui, prin norii argintii, dîne frumoase (d-șoarele Costacopolu, Băicoianu, Marghiloman, Sutz și Golfinanu), în atitudinile lenese și răpitoare, întind brațele spre el și îi caută cu ochi dulci și ademenitori.

E un moment de adevărat extas, în care lumea, pierdută în contemplarea multă a minunatului tablou, rămîne înmărmurită și aproape fără răsufare, până când perdeaua se lasă în jos. Atunci izbucnesc aplaușele. În toată sala e o fierbere și un entusiasm vrednic de asemenea frumșete, și perdeaua trebuie să se mai ridice, ca să se potolească întăritatul potop al admiratorilor.

Apoi apare prințesa Robescu, fermecătoarea pianistă, pe care publicul o primesce într'un ropot prelung de aplaușe. E o cunoștință veche pentru societatea noastră, această splendoare artistică, această ilustră pianistă, a cărei grație și putere de execuție, au rămas neîntrecute la noi.

Admirabilă și nespuse de încântătoare este atitudinea liniștită și familiară a grațioasei artiste în fața clavierului, și siguranța dumnezească, cu care își luncă degetele pe clape.

Cunoscutul Micheru ne cîntă din vioară o arie grea și frumoasă. — Și prințesa Bibescu ne mai execută câteva bucăți pline de farmec. — Ovațiile admiratorilor se întesc. Aplaușele devin o larmă asurzitoare. Artista e nevoită să iase de mai multe ori pentru a-și primi coroanele, buchețele și semnele de simpatie ale publicului, care scie atât de bine să o prețuiască.

Al doilea tablou înmărmuresce lumea și amușese sala din nou. Domnișoara Băicoianu e o Dochie splendidă și dl N. Brăiloiu e un Traian ireproșabil.

Doamna Muruzi a recitat binișor cîntul al V. din Dumbrava-roșie.

Piesa franceză e plină de haz și a mers de minune. Dl A. C. Florescu, îndecsebi ar fi un excelent actor.

În al treilea tablou, — care e și cel mai frumos — Doamna Ionescu și dl Telemac erau fala admirabilului grup, ales și întocmit cu atâta simț artistic.

Comedia românească a fost o nostimă comedie. Sexul slab era cam... slab, — dar' ce ar căuta și ce sens ar ave aici observările critice? Alexandru Davila era un Luigi draguț de tot și cât se poate de stăpân pe fire-i.

Al patrulea tablou (apoteosă): toate doamnele și domnișoarele din celelalte tablouri, plus d-nele Bibescu, Pherichide, Mareș, Missir etc. scâldate într-o lumină orbitoare, în atitudini olimpice, păreau nisce frumuseți de marmură cu ochi de petri scumpe — așa steteau de bine și de nemișcate, și atât de puternici și de straniu le fulgerau globii ochilor aprinși.

Spectacolul s'a isprăvit pe la 1 oară și jumătate după miezul nopții. Toată lumea — până și cei mai dificili de felul lor, — se arătau mulțumiți preste marginile ori-cărei așteptări. Nici că s'ar fi putut altfel.

Cronică.

Concurs. Cu începutul anului școlastic 1886/7 vor fi vacante următoarele locuri în scoalele militare: În școala militară a orfanilor 25 locuri; în școala militară reală inferioară în cl. I 180, în cl. III 25 locuri; în academia militară cursul I 80 locuri, și adică 40 în cea din Wiener-Neustadt, 40 în cea din Viena. Condițiunile mai amănunțite se pot afla la autoritățile militare. Însemnăm aci: 1.) Cetățenia austro-ungară. — 2. Aptitudinea trupească. — 3. Purtare morală bună. — 4. Etatea: cel mult 12 ani pentru cl. I reală, cel mult 14 ani pentru cl. III reală, 19 ani pentru cursul I al academiei. — 5. Pregătirea școlastică și adică: pentru I clasă reală terminarea cu succes cel puțin a ailor 4 sau 5 clase ale unei scoale populare sau cetățenești; pentru cl. III reală cel puțin terminarea alor două clase ale unei scoale reale superioare sau gimnasiu pentru cursul I al academiei terminarea cu rezultat bun a alor 8 clase reale sau gimnasionale. Fiecare concurent e dator a se supune unui examen de primire. Aspiranții pentru cl. I reală pot susține examenul de suscepere în limba maternă; cei pentru cl. III trebuie cel puțin să înțeleagă bine limba germană; concurenții pentru cursul I al academiei au să susțină examenul în limba germană. Cererile se pot asterne în lunile Martie, Aprilie și Maiu la fiecare comandă de corp sau la comanda de întregire.

Concursule pentru scoalele de cadeți încă nu s'au publicat.

Noua lege industrială și limba germană. La propunerea lui Sigismund cavalier de Falk, ministrul de comerț a hotărât, ca cu considerare la marele număr al industriașilor din Ungaria, care știu numai limba germană, toate dispozițiunile industriale, interpretările dispozițiunilor, ce se rapoartă la legile industriale, cu un cuvânt toate ordinațiunile, ce privesc afacerile industriale, să se publice și în limba germană.

Judecătoria cereală din Cubin, comitatul Timișului, a primit oficiu de cărți funduare.

Dina de 15 Martie și ordinea tinerii toastelor. La Galgocz, între Slovaci, încă s'a serbat 15 Martie și s'a terminat cu un banchet la care, precum raportează „Nemzet”, s'au rostit următoarele toate: Istvánffy pentru patriă, Benkeő pentru Ludovic *Kossuth*, Petrikovits pentru *Regele* constituțional, Farkas pentru *Regina*, apoi pentru Trefort. — Această e ordinea, în care se pronunță la banchetele ungurești toatele cu ocasiunea sărbătorii zilei de 15 Martie?

Un mare urs au pușcat la 6 l. c. locuitorii din Tușnad în pădurea comunală. Ursul a fost pușcat în bârlog și astfel au mai prins totodată și doi pui de urs. La 8 l. c. au adus pelea ursului dimpreună cu cei doi pui în cancelaria vice-comitelui din Csik-Szereda, unde cei doi urși tineri s'au produs.

Guvernul ungar în contra expoziției de lucru din Paris. Ministrul de comerț a provocat prin un circular pe reuniunea regnicolă de industrie să lucre, ca măestrii unguri să nu meargă la expoziția franceză de lucru din est an, deoarece ce n'ar avé nici un folos dela aceea.

O grasă dividendă. Din Erlau se împărțese, ca acționarii casei de păstrare ai comitatului Heves, au primit o dividendă de 120 procente, adică 60 fl. după fie-care acțiune de 50 fl. Afară de aceasta s'au mai dotat în mod corespunzător toate celelalte reserve.

Crima dela Vulcoiu. Ni se scrie delungă Abrud, că într-o adevăr între deținuții pentru crima dela Vulcoiu sunt oameni cu stare foarte bună.

Grevă de diurnisti. Printr-o ordinațiune, ministrul ungar de justiție a scădut leafa diurnistilor judecătorești dela 80 cr. la 31 cr. pe zi. În urma acesteia diurnistii dela tribunalul din Sighetul-Marmației au făcut grevă. Casul s'a întâmplat în următorul mod: Președintele tribunalului în ziua de 10 Martie a chemat pe toți diurnistii, în număr de 22, în sala tribunalului și le-a comunicat ordinațiunea ministerială. Diurnistii au protestat în contra aceleia, însă înzadar. La întrebarea preșidentului, dacă pri-

mesc să lucreze și mai departe pentru diurna de 31 cr., toți 'și-au dat demisiunea. Unii, cari de 15—20 de ani lucrau acolo, plângeau și se tânguiau, că au o familie numeroasă și nu știu cum vor susține-o, alții ear' ar fi fost dispuși să lucreze și pe un preț atât de bagatel, dar' nu 'i-a lăsat ambițiunea. În sfârșit preșidentul cu ochii plini de lacrimi le-a mulțumit pentru serviciul lor și le-a spus, că cu toată bunăvoința el nu le poate ajuta.

Din Bucovina. Pe suplental gimnasiului din Cernăuți, dl Dionisiu Simionovici, îl numi ministrul cultelor ca profesor la școala reală gr.-or. din Cernăuți. Vicarul general al archidiecesei gr.-or. bucovinene și deputat imperial Arcadie Ciupercoviți fu primit în audiență decătră Maiestatea Sa Împăratul.

Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina. Joi în 6/18 Martie a. c. a ținut domnul Dionisiu O. Olinescu prelegerea sa despre „*Anticătățile din Bucovina*”, în sala societății „Armonia”

Convențiunea comercială cu România. „Budapester Corr.” scrie cu privire la starea negocierilor cu România următoarele: „Ministerul nostru de externe a invitat acum de curând în mod oficial, pe guvernul român să numească delegații sei pentru negocierile privitoare la convențiune și să-i trimită la Viena. Guvernul român, în urma acestei invitațiuni, a declarat că este dispus de a intra în negocieri, dar' a adaus că până nu va fi terminat tariful vamal autonom al României, al cărui proiect se află deja la cameră, nu poate începe negocierile. Deoarece-ce comisiunea însărcinată de cameră cu studiul acestui proiect acum are să discute din nou proiectul, din cauza unor modificări reclamate de guvernul francez și englez, este imposibil a spune de pe acum, când vor veni reprezentanții guvernului român pentru începerea negocierilor, care în ori-ce cas se vor face la Viena sau Budapesta. Dacă până la 30 Iunie a. c. nu se va pute pune la cale o nouă convențiune, se va aplica tariful autonom pentru România, care de sigur va perde mult mai mult decătră Austro-Ungaria, deoarece-ce exportul de articole industriale din Austria și articolele de export din Transilvania și acum, cu toată convențiunea, la intrarea lor în România, au de a lupta cu dificultăți extraordinare la vămuire.”

Procesul de presă al diarului „Zastava”. Diarul „Zastava” abia în anul 1885 a trecut prin un proces de presă, în care redactorul responsabil Tomici a fost condamnat la un an închisoare. Astăzi „Zastava” stă sub acuzațiune în alt proces de presă. Autorul articolului incriminat nu e cetățean austro-ungar, prin urmare nu se poate urmări după legea de presă ungară. Judele instructor are să constateze acum că cine a cetit articolul incriminat înainte de a se pune sub tipar. Tomici redactorul responsabil de atunci al „Zastavei” care are să dee explicațiile cerute, se află în închisoare pentru procesul din anul trecut.

„Romänische Revue”. Nr. III din a. c. va apăre numai pe la mijlocul săptămănei viitoare din cauză că direcțiunea revistei a dorit ca să se reproducă în acest număr importantul discurs al d-lui M. Cogălniceanu în întreg cuprinsul seu. Nr-ul III va avé următorul cuprins:

1. Die Nationalitätenpolitik der Magyaren. 2. M. Kogălniceanu's Rede in der romänischen Cammer. 3. Ovid Schauspiel in vier Aufzügen, von V. Alexandri. Aus dem romänischen v. Dr. Adolf Stern. Bucurest. 4. Der Romäne als Jäger. 5. Rundschau. 6. Chronic. 7. Kunst u. Literatur.

Un conferențiar militar inferior în Dobrogea. „Răsboiul” scrie: Pentru întreaga garisoană militară din Constanța, Duminica de 23 Februarie trebuie să fie știută de toată lumea, că a fost prima zi de debut a primului conferențiar militar inferior. — De cu seara, o circulară a divisei, făcuse cunoscut trupelor, că a doua zi tinărul brigadier Ioan D. Cristian, elev al simpaticeiului locotenent C. Păltineanu din excad. 2-a al regim. 2 roșiori, va ținé o conferență despre soldat și rolul seu față cu înalta lui misiune. La 2 oare precis p. m. sala excadronului gema de soldați, caporali și sergenți din diferite corpuri. La 2 oare d-nul colonel Piersiceanu, salutată de asistenți și conferențiar, făcu intrarea sa în sală însoțit de o mare parte dintre ofițerii garnisoanei. La 2 oare deschidându-se sedința, conferențiarul își desfășură subiectul seu, cu un talent și sânge rece, care puse pe toți în mirare. El puse, că soldatul trebuie să-și iubească camerații, ca pe părinți, frați și logodnica lui; căci unirea și iubirea face forță. — De asemenea să asculte și să respecte pe șefi; acolo unde ar lipsi ascultarea și respectul, anarhia și desorganizarea le iau loc. Vorbi despre ce însemnează cuvântul soldat, făcând să se înțeleagă, că în tot soldatul bun se găsește un bun general. Aceasta prin logica comparațiune: Nu este așa, camerații, că atunci, când cineva voiesce să laude pe un general, îi dăce: a fost un bun soldat? Arată rolul armatei și ce se înțelege prin disciplină, sfătându-'și camerații să îmbrățișeze cu devotament armele și să se supună disciplinei, căci ea este părgăhia armatelor. Partea, unde conferențiarul atinse punctul important al subiectului seu, a fost acolo, unde afirmă cu tăria omului convins, că astăzi trebuie să peară ideile ruginite, cumcă soldatul lucrează de frică. Stimulul soldatului, trebuie să fie devotamentul și iubirea cătră țeara lui. Tot astfel continuând, termină în aderația cameraților și șefilor sei. Într'atât fu de bine con-

ferențiarul, încât colonelul seu emoționat își descoperi capul și strângându-'și de mână brigadierul, îl recomandă asistenților ca să-și urmeze sfaturile. Meritul nu mai puțin se cuvine și profesorului director, locotenentul C. Păltineanu, care știe și a știut să-și cheltuiască timpul, luminând pe soldatul în școală și excadronul seu.

În contra obiceiului de a îngropa morții înainte de 3 zile serie „Gazeta Săteanului” următoarele: Sunt localități, în care unii oameni — cu deosebire cei bogăți — când au nefericirea de a încerca vre-o pierdere din acelea ce se numesc ireparabile, nu mai țin cadavrul ființei atâtea, cât cere usul și prescrie legea; ci chiar a doua zi după expirare o înmormentează, sub pretext că, ținându-o mai mult, se infectează, și lumea merge cu neplăcere sau refuză de a o petrece la locașul cel etern. Ei bine, știți ce se întâmplă de aci? se întâmplă o grozăvie, sau mai bine dăcând, o nenorocire mare chiar și pentru țeară. Ființa aceea, înmormântată așa în pripă, adesea se întâmplă să nu fie cu adevăr moartă, ci numai leșinată, și în cazul acesta, când se deșteaptă în mormânt și se vede în acea întunecime, receală și tăcere, se spăimântă, face sforțări puternice spre a scăpa din această groapă de urgie, dar' neputând, cade doborâtă de chinuri și moare cu zile. Din cauza aceasta la desgroapare, mulți morți s'au găsit cu fețele în jos și cu mâinile mușcate. Astfel că numai nisce împrejurări norocoase pot interveni spre a scăpa viața unor astfel de ființe. Cum s'a întâmplat acum. . . . nu știu câți ani, în comuna V. din județul nostru. Unei fete mari 'i-se curmă firul vieții; părinții ei o înmormentaseră chiar a doua zi — dacă nu mă înșel — și, în culmea durerii lor, fiindcă țineau mult la dinsa, îi puseră salba de lefți la gât și o îngropară cu ea. Preste noapte, doi tâlhari se duseră la mormântul acestei fete ca să-și fure salba; scoaseră iute pământul din groapă, își aruncară ochii împrejur ca să nu fie văzuți de cineva și, când ridicară clapa sicriului, fata se sculă în picioare. Atunci, hoții creșd că e vre-o spectru, fantomă sau strigoiu, se umplură de groază și fugiră; ear' fata s'a dus acasă, spre bucuria părinților, cari după câțva timp o măritară, și ea trăiesce și astăzi. De acea am ridicat vocea pentru aceste ființe, adică pentru morții în viață, dacă trebuie a-i numi astfel, și cerem a se da ordine, ca pe viitor să nu se mai tolezeze asemenea lucruri; căci altfel, pe de o parte ar descreșce numărul populațiunii, ear' pe de alta, ar fi o barbarie, ca să îngroape cineva pe un om de viu.

Facultatea de medicină din București are de gând să trimită un delegat la congresul chirurgical ce se va întruni la Berlin pe la finele lunii curente.

Principele Bulgariei a acordat dlui Dimitrie Ghica, președintele senatului român, ordinul „st. Alexandru” clasa I.

Alexandru al III și ucazul emancipării dela 3 Martie 1861 v. În Rusia era pretutindenea să se serbeze ziua de 3 Martie, ca ziua eliberării și renascerii poporului rusesc. Alexandru al III actualul împărat al Rușilor și fiul împăratului Alexandru al II care a desrobit la 1861 poporul, a oprit serbarea acestui iubileu.

Mișcarea din Creta. Consulii puterilor străine în Canea au fot avisaiți telegrafice decătră guvernele lor să nu primească deputațiuni trimise din partea locuitorilor și să recomande acestora moderațiune și înțelepciune. După o scire pe care o primesce din Creta „Wiener Abendpost”, consulii ar fi adresat agenturilor consulare următoarea instrucțiune identică: Aflu că autoritățile comunale din județul în care aveți locuința voesc a face o manifestațiune în contra demonstrațiunii flotei. Te rog a nu primi de loc deputațiunile, cari ar dori să se prezente la d-ta și conform instrucțiunilor mele de mai nainte, te rog a recomanda locuitorilor creștini ca să urmeze o atitudine cumpătată și înțeleaptă. Puterile europene au hotărât, că se mențină pacea și ori-ce mișcare a locuitorilor n'ar avé alt rezultat decătră acela, că ar înstrăina cu desăvîrșire simpatiele puterilor în privința lor și s'ar expune pericolului de a perde privilegiile dobândite.

Patti fluertată. Corespondentul din Paris al diarului „Neue freie Presse” împărtășese, că Adelină Patti a fost fluertată pe scena teatrului din Valencia, în piesa „Traviata”. Nemulțumirea publicului a provenit mai cu seamă din motivul, că d-na Patti a refuzat într'un mod îngâmfat de a asista la repetițiile acestei piese înainte de a se reprezenta. Afară de aceasta, d-na Patti a pus prea puțină căldură în aria Morir și Giovani. Pentru aceste motive, publicul fiind nemulțumit, a început să huiduiască pe d-na Patti, astfel încât renunțată cântărează a trebuit să părăsească prin fugă scena, fiind apărută de agenții poliției. Giuvaerele și toaleta sa rămaseră în paza lui Nicolini. Diarele spun, că nici odată o cântărează n'a fost fluertată atât de strașnic în Valencia. Incassările au fost de 36.000, din cari Patti a luat 15.000.

Mulțumită publică. *)

Senatul școlii confesionale gr.-cat din loc, arangînd în folosul fondului școlastic, cu conlucrarea tinerimei școlare, în seara de 4 Martie st. n. a. c. în salele școlii „o petrecere popo-

*) Celelalte diare române sunt rugate a reproduce această mulțumită publică

rală” consistătoare din cântări, declamațiuni și prezentarea jocurilor naționale „Călușorul” și „Bătuta” din partea a 12 vocii în frunte cu vătavul lor, la finea cărora a urmat joc atât la inteligență, cât și la popor până dimineața, la care având înaintea sa numai scopul sfânt, a participat atât inteligență, cât și popor în un număr frumos.

Prelungă taxa de intrare au contribuit cu suprasolviri: M. on. d. Rozenberger Bernat 2 fl.; Rozenberger Mátyás 1 fl.; Rozenberger Ignátz 1 fl. 50 cr.; Nicolae Pop, pretor 1 fl.; Somkerek Gustáv 50 cr.; Garami Robert 50 cr.; Csákány Adam 50 cr.; Balog Lajos 1 fl.; Fintha Endre 50 cr.; Kántor József 50 cr.; Vasile Stănescu 50 cr.; Simeon Stan 50 cr.; Dr. Siegmund József 50 cr. Cu totul: 10 fl. 50 cr. v. a.

Oferte marinimoase s'au primit dela următorii domni Clujeni: Rever. domn protopop gr.-cat. Gavrilă Pop 1 fl.; Dimitrie Pop, preot castrens 50 cr.; B. Podoabă, capelan gr.-cat. 1 fl.; I. Murășan, învătător 50 cr.; Ioan Petran, adv. 1 fl.; Rev. domn protopresbiter gr.-oriental Vasile Roșescu 20 cr.; Leontin Pop, jude reg. 50 cr.; Alexiu Pop, adv. 40 cr.; Emeric Pop 50 cr.; B. Almășan, adv. 1 fl.; A. Bohățel 1 fl.; Lazar Baldi 1 fl.; Stefan Galea 50 cr.; Ladislau Vajda 1 fl.; Ladislau Pop 40 cr.; Dr. Gregoriu Silasi 1 fl. Cu totul: 11 fl. 50 cr. v. a., la cari adăugînd 60 fl. 35 cr. ca suma venită din taxa întrării, rezultă o percepțiune de 82 fl. 35 cr., din cari subtrăgînd spesele de 41 fl. 31 cr., rămăne la fondul școlastic venit curat: 41 fl. 04 cr. v. a.

Deci își ține de datorința morală senatul școlii și pe calea aceasta a-și exprima sincera sa mulțumită, tuturor cari au binevoit a lua parte la petrecerea menționată, și cu deosebire inteligenței străine din loc, pe cari îi roagă, ca și în viitor să binevoiască a sprigini cu sucursul lor școala noastră confesională.

Gelou, în 16 Martie 1886.

Ioan Pop, paroch gr.-cat. Ioan Micheș, curat, prim și cassar.

Rugare! *)

P. T. domni colectanți pentru concertul și balul inteligenței române din Cluj sunt rugați cu toată onoarea prin aceasta, să binevoiască a ne trimite colectele, pentru-ca comitetul să fie în pozițiunea de a-și da seamă la timpul recerut. Cluj, în 16 Martie st. n. 1886.

Cu toată stima Iuliu Coroianu m. p., președinte.

Varietăți.

(O nouă descoperire.) Acum de curând s'a descoperit o mare țesătură din fulgii de pene, cari se separă într'un mod mecanic de partea cea tare, și se fabrică astfel un postav foarte moale și foarte tracic. Printr-o sistemă particular întrebuințată pentru spălarea și uscarea fulgilor, inventatorul, dl Bourguignon, face ca fulgii să fie tot atât de lesne de lucrat ca și lăna; el a isbutit a văpsi fulgii, a da toate nuanțele stofelor fabricate și chiar a toarce fulgii. Cu firele fabricate se confecționează stoffe, cari sînt cât se poate mai ușoare, mai moi și mai călduroase. Ele sînt deci igienice și prelungă aceasta și foarte efine din cauza marei îndestulări a materiei prime.

(Mijloc ieftin de a scăpa de încurcături familiare.) La 20 Ianuarie trecut, d. și d-na Gwyne și fiica lor se imbarcară la Southampton pentru Statele-Unite. Dl Gwyne își perduse averea în speculațiuni nenorocite, ceea-ce-l făcu să-și părăsească țeara. În prima noapte de călătorie, dl Gwyne vădu pe puntea vaporului pe fiica sa vorbind cu un călător. Aleargă îndată și constată, că juna fată vorbia cu familiaritate cu un Irlandez. La muștrările tatălui, Irlandezul răspunse, că era îndestul de bogat și că putea să iee îndată de soție pe miss Alice Gwyne. Propunerea se primi, și a doua zi căsătoria fu consacrată de un preot, care se afla pe vapor. Călătoria de nuntă se făcu pe puntea vaporului. Irlandezul, foarte bogat, închiria mai multe cabine de prima clasă pentru soția lui.

După dece zile noii căsătoriți începură să se certe între ei. Dl Greely, soțul, ne mai putînd să trăiască cu soția lui, hotărî să ceară divorțul, care 'i-se și acordă plătiînd o sumă de dece mii de dolari. După o lună, soții Gwyne intrară în Englitera cu fiica lor, căsătorită și divorțată pe Ocean, și cu dece mii de dolari. Faptul, care este cu totul autentic, s'a petrecut pe vaporul „Elektra”.

*) Onoratele redacțiuni dela celelalte diare române sunt rugate a reproduce această rugare.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI”.

Lüttich, 19 Martie n. Ieri s'au întemplat serioase conturbări de liniște. Plebea a cutrierat strada strigând: „Jos cu capitalistii! Jos cu burghezii!” Au jăfuit mai multe cafenele și au spart ferestrele multor case și prăvălii. Garda cetățenească și poliția s'au folosit de arme vulnerând pe mai mulți și făcînd însemnate arestări.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar.

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiu, sub responsabilitatea lui **Michail Gerula**.